

of cultural heritage point to the need to expand the meaning of national implementation of international law, under which propose understand the process of legal mediation implementation of international law in the state, carried out by not only law-making, organizational and executive.

The above definition can also propose the concept of national implementation of international agreements on the protection of cultural heritage. It seems that this is the work of state agencies implementing the law practice standards agreements on the protection of cultural heritage, carried out in order to provide citizens legal use of these standards.

Key words: *cultural heritage, implementation, international law standards, legal protection, international control.*

УДК 342.7(477)+342.72/73(438)(045)

О. Д. Агєєв

ПРАВА МІГРАНТІВ ЯК ОБ'ЄКТНА ОСНОВА ДІЯЛЬНОСТІ ОМБУДСМАНА З ПИТАНЬ МІГРАЦІЇ: В АСПЕКТІ ЗОВНІШНЬОЇ ТРУДОВОЇ МІГРАЦІЇ

У статті розглядаються сутність, види та міжнародні стандарти прав людини мігранта як об'єкту правозахисної діяльності омбудсмана з питань міграції. Визначаються особливості деяких напрямів діяльності омбудсмана у сфері заохочення та захисту прав людини мігранта, пов'язані із міжнародною міграцією громадян України.

Ключові слова: *міграція, мігрант, трудовий мігрант, права людини, міжнародні стандарти прав людини, права мігранта, декларація, конвенція, омбудсман, спеціалізований омбудсман.*

Постановка проблеми. Наприкінці ХХ століття в результаті подальшого розвитку економічної інтеграції, подальшої глобалізації процесів виробництва і обміну та ряду інших факторів міграційні явища набули особливо серйозного значення для розвитку світу в цілому та окремих його регіонів. У результаті незадовільного соціально-економічного становища, яке супроводжується стрімким падінням рівня життя, як тимчасова, так і постійна міграція, мають тенденцію до неухильного зростання. Збільшення міграційних потоків супроводжується виникненням цілого комплексу проблем, пов'язаних із визначенням правового статусу та дотриманням й захистом прав людини мігранта. Незалежно від міграційного статусу всі мігранти є, передусім, людськими істотами, а тому до них універсально застосовується весь набір фундаментальних прав, закріплених Загальною декларацією прав людини, Міжнародними пактами про економічні, соціальні й культурні права та про громадянські й політичні права і інших основних міжнародних інструментах у галузі захисту прав людини. Міжнародне співтовариство має ставитися до прав людини мігранта глобально, на справедливій і рівній основі, з однаковим підходом і увагою.

Враховуючи всю важливість і складність проблем регулювання міграції, світове співтовариство не задовольняється тим загальним захистом, який гарантується на основі Міжнародного білля про права людини, воно дедалі частіше розробляє і на їх основі приймає спеціальні акти, які безпосередньо стосуються регулювання правового статусу мігрантів. Світове співтовариство закликає уряди країн розробляти міграційну

політику у відповідності до міжнародних стандартів захисту людини мігранта та залучати для здійснення такого захисту широке коло національних неурядових правозахисних інститутів, серед яких важлива роль відводиться інституту омбудсмана, в даному випадку, спеціалізованого омбудсмана з питань міграції. Головною метою діяльності омбудсмана з питань міграції являється сприяння реалізації прав і свобод людини мігранта, їх охорона і захист. Тому дослідження основних прав людини мігранта як об'єкту правозахисної діяльності омбудсмана і міжнародних стандартів у галузі захисту прав людини мігранта представляється важливим з точки зору з'ясування основних напрямів його діяльності.

Метою роботи є аналіз основних міжнародно-правових інструментів у сфері визнання та захисту прав людини мігранта і визначення на їх основі основних прав і свобод людини мігранта, які становлять об'єкт правозахисної діяльності омбудсмана з питань міграції.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми міграційних процесів, вироблення та реалізації національної міграційної політики та міжнародно-правового регулювання трудової міграції буди предметом наукових розробок спеціалістів різних галузей науки. Серед вітчизняних науковців питанням міграції присвячені роботи таких вчених, як С. Братков, І. Василенко, Ю. Волошин, Ю. Гаврушко, О. Горбань, С. Кременчуцький, О. Малиновська, Д. Муратов, С. Науменко, О. Поліщук, Ю. Римаренко, С. Римаренко, І. Серова, О. Савченко, В. Снігур, В. Столбовий, Г. Тимчик, Н. Тиндик, С. Чехович, Т. Цуркан та інших. Систематизований аналіз правового статусу, компетенції, організації роботи та основних напрямів діяльності омбудсмана міститься у дослідженнях як зарубіжних, так і українських вчених, таких як, А. Автономов, В. Бойцова, П. Бромхед, Л. Голяк, І. Лазарь, Є. Лентовські, І. Мелик-Дадаєва, Н. Хаманева, А. Хіль-Роблес, О. Марцеляк, К. Закоморна, В. Барчук, Н. Наулік та інших. Проте серед наукових робіт, що досліджують процеси міграції, та робіт, присвячених інституту омбудсмана, недостатньо уваги приділяється з'ясуванню основних прав людини мігранта та їх захисту за допомогою спеціалізованих омбудсманівських служб.

Виклад основного матеріалу. У юридичній літературі правовий статус мігрантів визначається як сукупність прав і обов'язків мігруючих осіб, що регламентуються національним законодавством держав і міжнародно-правовими нормами і принципами, що характеризують їх як мігрантів і визначають їх положення в приймаючій країні. При цьому права мігрантів розглядаються як юридично визнані можливості мігруючих осіб, якими вони наділені міжнародною спільнотою в результаті прийняття міжнародних універсальних і регіональних багатосторонніх договорів, двосторонніх угод, а також національними нормами права, що відображають специфіку підходу кожної держави до цієї проблеми і в той же час відповідають вимогам основних норм і принципів міжнародного права [2, с. 11].

На саміті ООН у справах біженців і мігрантів, який проходив 19 вересня 2016 року у Нью-Йорку, підкреслювалося, що всі люди народжуються вільними і рівними у своїй гідності та правах. Кожна людина, де б вона не перебувала, має право на визнання її правосуб'єктності. Як відомо, відповідно до зобов'язань, що випливають з міжнародного права, забороняється будь-яка дискримінація за ознаками раси, кольору шкіри, статі, мови, релігії, політичних чи інших переконань, національного або соціального походження, майнового, станового або іншого становища. Однак у багатьох частинах світу ми спостерігаємо зростання ксенофобії і расизму по відношенню до біженців і мігрантів, що викликає величезну стурбованість міжнародної спільноти.

В резолюції, прийнятій за підсумками даного саміту, знову підтверджуються цілі та принципи, закріплені в Статуті ООН, Загальній декларації прав людини та основних міжнародних договорах з прав людини. Підкреслюється, що світове співтовариство буде й надалі повністю захищати права людини всіх біженців і мігрантів незалежно від їх статусу, і що хоча для регулювання порядку поведінки з біженцями і мігрантами встановлена зокрема нормативно-правова база, вони мають ті ж універсальні права людини й основні свободи, що й інші люди. Вони також стикаються з багатьма як загальними проблемами, так і проблемами насильства та експлуатації, расизму та ксенофобії. Тому Резолюція підтверджує обов'язки держав-членів ООН у повному обсязі дотримуватись прав людини мігрантів, використовуючи всі можливі для цього засоби, створювати такі умови життя, за яких вони будуть жити у безпеці й з гідністю [7, с. 3 - 5].

У Нью-Йоркській декларації перераховані масштабні зобов'язання, що стосуються як вирішення поточних, так і забезпечення готовності світу до вирішення майбутніх завдань у сфері міграції. У число цих зобов'язань входять наступні: захищати права людини всіх біженців і мігрантів незалежно від їх статусу; забезпечити, щоб всі діти-біженці та діти-мігранти почали здобувати освіту протягом декількох місяців після прибуття в країну призначення; запобігати і припиняти сексуальне і гендерне насильство; рішуче засуджувати ксенофобію щодо біженців і мігрантів і підтримувати глобальну кампанію по боротьбі з цим явищем; впровадити комплекс заходів щодо біженців на основі нового механізму, який буде встановлювати відповідальність держав-членів, партнерів з числа організацій громадянського суспільства та системи ООН в ситуаціях, пов'язаних з масштабним переміщенням або тривалим перебуванням біженців; розширити можливості для переїзду біженців в інші країни, наприклад за допомогою програм мобільності робочої сили або освітніх програм; посилити глобальне управління міграцією шляхом включення Міжнародної організації з міграції в систему ООН [7, с. 3 - 5].

Найбільшим сучасним регулятором міжнародних міграційних відносин в епоху глобалізації виступає ООН та її структурні підрозділи. Беручи активну участь у розробці загальних універсальних міжнародно-правових підходів, ООН прагне створити єдину універсальну систему захисту прав мігрантів, яка базується на загальних документах з прав людини, таких як Загальна Декларація прав людини, Пакти про права людини, Міжнародна конвенція про ліквідацію всіх форм расової дискримінації, Конвенція про ліквідацію всіх форм дискримінації по відношенню до жінок, Конвенція про права дитини та ряд резолюцій [6, с. 12].

Права і свободи людини мігранта відображені у низці конвенцій, декларацій, протоколів, статутів міжнародних організацій, багато з яких являються фундаментальними документами. Слід зауважити, що вони стосуються як мігрантів в цілому, так і окремих видів та правових категорій мігрантів.

Найбільш велика кількість міжнародних документів стосується такої особливої соціально-правової проблеми, як трудова міграція. Проблеми забезпечення правового захисту трудящих-мігрантів і членів їх сімей були і є предметом турботи з боку багатьох міжнародних інституцій. Зокрема, центром міжнародної нормативної діяльності з питань праці є Міжнародна Організація Праці (МОП) - одна з найстаріших міжнародних організацій, яка була утворена ще в 1919 році і знаходиться під егідою ООН. В її Статуті йдеться про необхідність покращення умов праці, для того, щоб уникнути несправедливості, злиднів, які можуть тягнути за собою масові заворушення і загрозу світовій безпеці. Міжнародна організація праці неодноразово зверталася до проблем трудових мігрантів і захисту їх прав, присвятивши цьому питанню численні

конвенції, які регламентують різні аспекти правового статусу трудящих-мігрантів. Результатом діяльності МОП стала розробка базових принципів для міжнародних трудових мігрантів, які закріплені в таких документах, як Конвенція про трудящих-мігрантів № 97 (прийнята в 1939 р. і переглянута в 1949 р.); Конвенція про зловживання в галузі міграції і про забезпечення працівникам-мігрантам рівних можливостей і рівного ставлення № 143 (1975 р.); Конвенція №118 про рівноправність громадян країни і іноземців, а також осіб без громадянства у галузі соціального забезпечення.

Конвенція № 97 передбачає рівність ставлення і недискримінацію на підставі національної, расової, релігійної або статевої приналежності між трудящими-мігрантами, що законно перебувають на території держави, і її власними громадянами. Вона стосується, передусім, умов життя і праці, соціального захисту, податку на фонд заробітної плати і доступу до правосуддя. Положення конвенції в числі іншого обумовлюють рівну оплату за працю рівної цінності, членство в профспілках, а також користування перевагами колективних переговорів.

Конвенція № 143, повна назва якої «Конвенція про зловживання в галузі міграції і про забезпечення працівникам-мігрантам рівності можливостей і поводження», є спробою міжнародної спільноти визначити питання неврегульованої міграції, причому з точки зору прав людини. Стаття 1 встановлює зобов'язання дотримуватися основних прав людини всіх трудящих-мігрантів. Іншими словами, права всіх трудових мігрантів, незалежно від їх статусу, повинні поважатися. Намір, виражений в цій статті, полягає в тому, щоб, не заперечуючи права держав регулювати міграційні потоки, ще раз підтвердити право мігрантів на захист, незалежно від того, потрапили вони в країну і залишилися в ній на врегульованій основі чи ні, мають вони офіційні документи чи ні. Ця стаття звертається до фундаментальних прав людини, які містяться в міжнародних документах, прийнятих ООН в цій області і охоплює фундаментальні права працівників, передбачені Декларацією МОП про основоположні принципи в сфері праці, прийнятої Міжнародною конференцією праці 18 червня 1998 року [12, с. 3].

Конвенція №118 відноситься до типових «гнучких» конвенцій МОП, яка надає державам можливість вибору тих галузей соціального забезпечення, де буде застосовуватися принцип рівності громадян країни і іноземців. Як правило, до таких галузей належать медична допомога, допомога по хворобі, вагітності і пологах, по інвалідності, у зв'язку із втратою годувальника, у випадку трудового каліцтва і професійного захворювання.

Важливе значення у визначенні правового статусу людини мігранта та захисті її прав має й прийнята в грудні 1990 року Генеральною Асамблеєю ООН Міжнародна конвенція про захист прав усіх трудящих-мігрантів і членів їх сімей, яка «являє собою всеохоплюючий міжнародно-правовий акт, у якому знайшли закріплення детально розроблена система специфічних прав усіх трудящих-мігрантів і членів їх сімей, а також механізми захисту цих прав» [5, с. 3]. Конвенція спирається на базові документи ООН з прав людини та документи МОП щодо прав трудящих-мігрантів, закликає держави поважати й забезпечувати права всіх трудящих-мігрантів і членів їх сімей, що знаходяться на їхній території під їхньою юрисдикцією. Основні положення цієї Конвенції стосуються всього комплексу особистих, соціально-економічних, політичних, культурних прав трудящих-мігрантів. Крім того, Конвенція дає визначення поняття трудового мігранта, під яким розуміє особу, що буде займатися, займається чи займалася оплачуваною діяльністю у державі, громадянином якої вона не є, та передбачає механізм контролю за встановленими нею нормами та захистом прав трудових мігрантів, передбачивши утворення Комітету по захисту прав усіх трудящих-мігрантів і членів їх сімей. Передбачено й утворення державами-учасницями служб з

міжнародної міграції, насамперед для вироблення окремої міграційної політики. Істотний аспект Конвенції полягає в тому, що згідно з нею держави, що ратифікували Конвенцію, не можуть виключити зі сфери її застосування ніяку категорію мігрантів. Важливо відзначити також «неподільність» документа і той факт, що він включає всі типи працівників-мігрантів, включаючи і тих, хто виключений з наявних документів МОП [11, с. 67].

Конвенція відстоює закріплене право для всіх, включаючи трудящих-мігрантів, вільно покинути будь-яку державу, а також в'їхати в державу свого походження і залишитися в ній, незалежно від їх міграційного статусу; захист від нелюдських умов проживання та роботи, фізичного (і сексуального) насильства, якому мігранти іноді піддаються; заборону на жорстоке, нелюдське або таке, що принижує гідність, поводження або покарання; заборону рабства або підневільного стану і примусової чи обов'язкової праці; а також передбачає зобов'язання держав захищати мігрантів і членів їх сімей від насильства, тілесних ушкоджень, погроз і залякування. Відповідно до Конвенції всі мігранти мають пави на основні свободи, такі як, свобода думки, совісті, релігії, а також інші права, що стосуються створення нормальних, справедливих і гуманних умов проживання. Конвенція визначає також базу для вироблення міграційної політики, яка не порушує норм прав людини [4, с. 171-176].

У захисті прав людини мігранта бере участь Рада з прав людини ООН, яка неодноразово підкреслювала в своїх рекомендаціях, що при застосуванні міжнародних інструментів (конвенцій, протоколів і декларацій) по захисту прав людини не повинно проводитися поділу на громадян і іноземців. Одним з напрямків діяльності Ради з прав людини є моніторинг захисту прав мігрантів (переважно трудових). Моніторинг здійснює Спеціальний Доповідач з прав людини мігрантів, який готує для Комісії з прав людини ООН щорічну доповідь, а також доповіді по конкретним країнам (після короткострокових візитів). На засіданні Ради з прав людини Генеральної Асамблеї ООН, яке відбулося в 2008 році, були підтверджені пріоритетні напрямки діяльності ООН в галузі сприяння повній інтеграції мігрантів у приймаючих країнах і створення в цих країнах атмосфери злагоди і толерантності. Підкреслювалося, що, хоча ООН повністю визнає суверенні права органів влади кожної країни на прийняття і здійснення міграційних заходів і заходів з охорони державних кордонів, всі країни зобов'язані дотримуватися взятих на себе зобов'язань за міжнародним правом, в тому числі в галузі захисту прав людини, тим більше що велика їх частина застосовується без відмінності між громадянами і іноземцями [10, с. 2].

Проблемами міжнародної трудової міграції як складової частини міжнародної міграції займаються також Об'єднана програма ООН щодо вірусу імунодефіциту людини/синдрому набутого імунодефіциту (ЮНЕЙДС); Управління Верховного комісару ООН з прав людини; Управління Верховного комісаріату ООН у справах біженців, Навчальний та науково-дослідний інститут ООН (ЮНІТАР); Управління ООН з наркотиків та злочинності; Фонд ООН у сфері народонаселення (ЮНФПА), а також спеціалізовані установи ООН: Продовольча та сільськогосподарська організація ООН (ФАО), Організація Об'єднаних Націй з питань освіти та культури (ЮНЕСКО), Всесвітня організація охорони здоров'я (ВООЗ), Женевська група з міграції [6, с. 12].

Наприклад, на початку 2001 р. Управління Верховного комісаріату ООН у справах біженців ООН та шведська міграційна служба розпочали спільну ініціативу з метою сприяння діалогу щодо проблем притулку та нерегулярної міграції в державах, які розташовані вздовж східних кордонів ЄС. Ініціатива була названа Седеркопінгським процесом на честь міста Седеркопінг у Швеції, де відбулася перша зустріч. Відзначається, що стратегічною метою цього процесу є приведення законодавства,

політик та практик Білорусії, Молдови та України з питань міграції та надання притулку у відповідність із стандартами ЄС, а також створення ефективної та життєздатної регіональної мережі з питань міграції серед держав-учасниць, сприяння прикордонному співробітництву між державами з питань управління притулком, міграцією та кордонами [9, с. 1]. З 2004 року, цей процес зосереджується на обміні досвідом між державами – новими членами ЄС (Естонія, Угорщина, Латвія, Литва, Польща, Румунія та Словаччина) та країнами на зовнішньому східному кордоні розширеного ЄС – Білоруссю, Молдовою та Україною.

Опікується проблемами прав мігрантів і Рада Європи. Основними правовими документами, прийнятими у межах Ради Європи, що забезпечують захист мігрантів, передусім, трудящих-мігрантів, Європейська конвенція про правовий статус трудящих-мігрантів 1977 р., Європейська соціальна хартія та Рекомендації парламентської Асамблеї Ради Європи 1277 (1995), 1306 (1996), 1327 (1997), 1334 (1997). Європейська соціальна хартія, зокрема, визначає широке коло прав в економічній і соціальній галузях, серед яких, крім права на працю, на створення робітничих організацій, ведення колективних переговорів і укладання колективних договорів, особливо наголошує на таких правах, як право на справедливі, безпечні і здорові умови праці, право на справедливу винагороду, право дітей і молоді на спеціальний захист від фізичних і моральних посягань, право працюючих жінок на спеціальний захист у випадку материнства, право кожного працюючого на соціальне забезпечення, право громадян однієї держави-учасниці одержувати прибутки на території іншої на рівній основі з громадянами останньої, право трудящих-мігрантів та членів їх сімей мати однакові умови з громадянами європейських країн щодо винагороди та інших умов праці, включаючи можливості прийняття на роботу, вступу до профспілок, ведення колективних переговорів тощо. Хартія покладає на її учасників обов'язок полегшити возз'єднання сімей іноземних робітників, які мають дозвіл на влаштування на території відповідної держави.

Європейська конвенція про правовий статус трудящих-мігрантів 1977 р. уважаючи, що правовий статус трудящих-мігрантів, які є громадянами держав – членів Ради Європи, повинен регулюватися таким чином, щоб забезпечити їм, у міру можливості, в усіх аспектах умов життя й праці режим, не менш сприятливий, ніж режим, що надається працівникам, які є громадянами держави, що приймає, сприяє поліпшенню соціального становища трудящих-мігрантів і членів їхніх сімей [1, с. 1-7]. Європейська конвенція про правовий статус трудящих-мігрантів 1977 р. врегульовує принципові аспекти правового статусу трудящих-мігрантів, зокрема такі питання, як: працевлаштування, проходження медичного обстеження та професійних іспитів, відшкодування подорожніх витрат, оформлення посвідки на проживання та видачу дозволів на працевлаштування, гарантії возз'єднання сімей, безпеку праці, переказ грошових заощаджень, надання соціальної та медичної допомоги, завершення дії трудових угод, звільнення та повторне працевлаштування тощо [3, с. 60-68].

Питання забезпечення й захисту людини мігранта були предметом розгляду на самітах ОБСЄ. Так, у рішенні Будапештського саміту ОБСЄ 1994 р. зазначається, що держави-учасниці знову підтверджують, що права людини є загальними і неподільними, що захист і забезпечення прав робітників-мігрантів має свій людський вимір. Вони підкреслюють право робітників-мігрантів на вільний прояв своїх етнічних, культурних, релігійних та мовних особливостей і що здійснення цих прав може піддаватися лише таким обмеженням, які встановлені законом і відповідають міжнародним нормам. Поряд з цим було встановлено, що держави повинні вживати належних заходів для більш ефективного запобігання расистських і інших

насильницьких проявів нетерпимості по відношенню до робітників-мігрантів і членів їхніх сімей, засудженню всіх актів дискримінації за ознакою раси, кольору шкіри і етнічного походження, а також нетерпимості і ксенофобії стосовно робітників-мігрантів. Держави повинні сприяти соціальній інтеграції робітників-мігрантів в тих країнах, де вони законно проживають [8, с. 219].

Як бачимо, відповідно до універсальних і регіональних міжнародно-правових документів людина мігрант наділена всіма загально визнаними правами й свободами людини. Це означає, що для омбудсмана з питань міграції не важливим є правовий статус та категорія людини мігранта, він повинен відстоювати і захищати права всіх. Але, певний вплив категорія мігрантів має на визначення напрямів, форм і методів діяльності омбудсмана. Якщо для захисту прав внутрішніх мігрантів і іноземців, які перебувають на території України, застосовуються всі засоби національного механізму захисту прав людини, то для захисту наших співвітчизників за кордоном необхідні дещо інші підходи та способи.

Так, у випадку із зовнішніми мігрантами, для омбудсмана розгляд скарг та заяв осіб про порушення їх прав, як одного з основних напрямів його діяльності, ускладнюється перебуванням людини мігранта на території іноземної держави. В даному випадку омбудсман використовує такі способи, як взаємодія з консульськими установами України в країнах перебування наших громадян; налагодження діалогу з відповідними державними органами країн приїому трудових мігрантів з метою виявлення та обговорення проблем трудової міграції, спільного аналізу причин та наслідків порушень прав людини у процесах трудової міграції та вироблені практичних заходів з їх усунення та попередження; розвиток співробітництва із службами омбудсманів зарубіжних країн у процесах захисту прав трудових мігрантів, попередження проявів дискримінації та ксенофобії по відношенню до трудових мігрантів та членів їх сімей; підтримка тісного взаємозв'язку з діаспорами та громадськими організаціями українських трудових мігрантів в інших країнах тощо.

Чималу роль у захисті прав людини мігранта відіграє просвітницька та інформаційно-роз'яснювальна діяльність омбудсмана по підготовці і виданню тематичних посібників, інформаційних бюлетенів та іншої літератури з роз'ясненнями міжнародних стандартів у сфері міграції та прав мігрантів, особливостей інтеграційної політики та законодавства, передусім, трудового, країн перебування громадян України та способів захисту своїх прав. Для їх розповсюдження омбудсман також може залучати як консульські установи, так і громадські організації за кордоном. Омбудсман може також організувати в Україні для громадян, що бажають виїхати за кордон, тематичні семінари та круглі столи із залученням спеціалістів з досвідом та знаннями щодо захисту прав трудових мігрантів, біженців та осіб, що шукають притулку, для поглиблення знань про міжнародну практику найму, обговорення проблем визначення правового статусу та легалізації мігрантів, їх соціокультурної адаптації, проблем дискримінації з боку органів державної влади та потенційних роботодавців, способів протидії зазначеним проявам та захисту своїх прав.

Важливим напрямом є також аналітична діяльність омбудсмана з питань міграції щодо моніторингу та аналізу дотримання прав трудових мігрантів й їх доступу до системи соціального захисту в країнах перебування громадян України та подання за його результатами пропозицій щодо вирішення виявлених проблем на міждержавному рівні в урядові та інші державні структури.

Висновки. Таким чином, в результаті проведеного дослідження, можна констатувати, що міжнародне співтовариство виробило достатню нормативну базу для застосування до міграції підходу, орієнтованого на захист прав мігрантів.

Визнаючи за мігрантами весь комплекс прав людини і громадянина, світова спільнота направляє зусилля на дотримання прав людини мігранта та забезпечення безпечної, упорядкованої й організованої міграції за рахунок посилення ефективності діяльності інститутів і структур, що вже існують, а також шляхом створення нових з акцентом на більш широке залучення національних неурядових правозахисних та належних позасудових механізмів, до яких відноситься і інститут омбудсмана.

Омбудсман з питань міграції відіграє важливу роль у сприянні й реалізації основоположних принципів й прав трудових мігрантів, впливає на процес удосконалення міграційної політики і практики, сприяє формуванню програм забезпечення справедливої міграції, що не лише гарантують дотримання основних прав мігрантів, а й відкривають перед ними реальні можливості у сфері гідної праці.

Список використаної літератури

1. Європейська конвенція про правовий статус трудящих-мігрантів від 24.11.1977 (Конвенцію ратифіковано з застереженням Законом України N 755-V від 16.03.2007, ВВР, 2007, N 21, ст.290) [електронний ресурс] – режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994_307/page ; Evropeys'ka konventsiya pro pravovyy status trudyahchyh-migrantiv vid 24.11.1977 [elektronnyu resurs] – rezhym dostupu: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994_307/page

2. Зинченко Н. Н. Миграционное право в международно-правовой доктрине и практике : становление и перспективы развития : автореф. дисс. на соискание уч. степени д-ра юрид. наук : спец. 12.00.10 «Международное право; европейское право» / Н. Н. Зинченко. – М., 2012. – 48 с. ; Zinchenko N.N. Migratsionnoe pravo v mezhdunaodno-pravovoy doktrine i praktike : stanovlenie I perspektivy razvitiya : avtoref. diss. na soiskanie uch. stepeni d-ra yurid. nauk : spets. 12.00.10 « Mezhdunarodnoe pravo; evropeyskoe pravo» / N. N. Zinchenko. – М., 2012. – 48 с.

3. Карпачова Н.І. Правовий статус українських трудових мігрантів та стан дотримання їхніх прав і свобод // Юридика Україна. – 2003. – № 5. – С. 60-68. ; Karpachova N.I. Pravovyy status ukrainskikh trudovykh migrantiv ta stan dotrymannya ikhnikh prav i svobod // Yurydchna Ukaina. – 2003. – № 5. – С. 60-68.

4. Міжнародна конвенція про захист прав трудящих-мігрантів і членів їх сімей // Держава і право.— Київ, 1997.— С. 171-176. ; Mizhnarodna konventsiya pro zachist prav trudyahchyh-migrantiv i chleniv ikh simey // Derzhava i pravo.— Київ, 1997.— С. 171-176.

5. Міжнародно-правове регулювання статусу трудящих-емігрантів: автореферат дис. на здобуття наукового ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.11 «Міжнародне право» / Салех Мухамед Абу. – К., 1999. – 16 с. ; Salch Mukhamed Abu. Mizhnarodno-pravove reguluvannya statusu trudyahchyh-emigrantiv : avtoref. diss. na zdobuttya nauk. stupenya kand. yurid. nauk : spets. 12.00.11 «Mizhnarodne pravo» / Salch Mukhamed Abu. – К., 1999. – 16 с.

6. Поліщук О. В. Міжнародно-правове регулювання трудової міграції населення: автореф. дис. на здобуття наукового ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.11 «Міжнародне право» / О.В. Поліщук. – Х., 2009. – 22 с. ; Polishchuk O. V. Mizhnarodno-pravove reguluvannya трудової migratsii naseleण्या: avtoref. diss. na zdobuttya nauk. stupenya kand. yurid. nauk : spets. 12.00.11 «Mizhnarodne pravo» / Polishchuk O. V. – КН., 2009. – 22 с.

7. Резолюция 71/1, принятая ГА ООН, «Нью-Йоркская декларация о беженцах и мигрантах» 19 сентября 2016 года / A/RES/71/1 ; Rezolyutsya 71/1, prinyataya GA OON, "Nyu-Yorkskaya deklaratsiya o bezhentsakh i migrantakh" 19 sentyabrya 2016 g. / A/RES/71/1

8. Решения Будапештского саммита СБСЕ 1994 года / Международные акты о

правах человека. Сборник документов. - Издательская группа: Норма - Инфра. М - Москва, 1999. ; Reshniya Budapeshtskogo sammita SBSE 1994 goda / Mezhdunarodnye akty o pravakh cheloveka. Sbornik dokumentov. - Izdatelskaya grupa: Norma – Infra. М - Moskva, 1999

9. Середкопінгський процес – продовження діалогу [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=244251276&cat_id=2484461 ; Seredkopingskiy protses – podovzhennya dialogu [elektronnyu resurs] – rezhym dostupu: http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=244251276&cat_id=2484461

10. Cholewinski Ryszard. Protecting the human rights of migrant workers and their families in accordance with the UN Convention on migrant workers as a tool to strengthen development in the State of employment [Електронний ресурс] – Режим доступу: : <http://www2.ohchr.org/english/bodies/cmw/mwdiscussion.htm>

11. Paul de Gukteneyre. Antoine Peck and Ryszard Cholewinski, «Migration and Human Rights. The UN Convention on the Rights of Migrant Workers». Cambridge University Press and Unesco Publishing, 2009.

12. The ILO Multilateral Framework on Labour Migration: non-binding principles and guidelines for a rights-based approach to labour migration [Електронний ресурс] – режим доступу: http://www.ilo.org/public/libdoc/ilo/2006/106B09_343_engl.pdf

Стаття надійшла до редакції 15.11.2016 р.

O. D. Ageev

RIGHTS OF MIGRANTS AS OBJECT FRAMEWORK OF OMBUDSMAN ON MIGRATION: IN THE ASPECT OF FOREIGN LABOR MIGRATION

The article examines the nature, types and international standards of human rights of the migrant, analysis of the main international legal instruments in the field of recognition and protection of human rights of migrants, purposes and principles enshrined in the Charter of the United Nations Universal Declaration of Human Rights and the main international human rights treaties. Migration is likely to be a cutting-edge issue in international relations, economics and social order in many countries. However, until quite recently, the treatment of individuals as migrants, immigrants and refugees had been little more than a footnote to many policy debates, governmental consultations and academic reviews.

This review summarizes main trends, issues, debates, actors and initiatives regarding recognition and extension of protection of the human rights of migrants. Its premise is that the rule of law and universal notions of human rights are essential foundations for democratic society and social peace. Evidence demonstrates that violations of migrants' human rights are so widespread and commonplace that they are a defining feature of international migration today. Determined features of some activities of the Ombudsman in the promotion and protection of human rights of migrants related to the international migration of citizens of Ukraine.

Key words: migration, migrants, human right, human rights of migrants, internally displaced person, ombudsman, specialized ombudsman, protect and promote the human rights.